

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SVETA MARIJA

RAZDOBLJE 2016.-2021. GODINE

**Naručitelj: Općina Sveta Marija
Trg Bana Jelačića 1
40326 Sveta Marija**

**Izradio: GKP PRE-KOM d.o.o.
K. Zvonimira 9
40323 Prelog
Siniša Radiković dipl.ing.geod.**

Tihana Jelačić mag.oecol.

Sveta Marija, listopad 2015.

Sadržaj:

1. UVOD

1.1. Uvod

1.2. Pravni i zakonodavni okvir

1.3. Ključni pojmovi i kratice u Planu gospodarenja otpadom Općine Sveta Marija

1.4. Ciljevi plana gospodarenja otpadom

2. PODACI O OPĆINI SVETA MARIJA

2.1 Opći podaci

2.2 Demografske značajke

2.3 Gospodarstvo

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SVETA MARIJA

3.1 Način gospodarenja otpadom

3.2 Podaci o pružatelju javnih usluga gospodarenja otpadom GKP PRE-KOM d.o.o.

3.3 Način sakupljanja otpada na području Općine Sveta Marija

3.3.1. Miješani komunalni otpad

3.3.2. Biorazgradivi komunalni otpad

3.3.3. Korisni otpad (papir, plastika, staklo, tetrapak, metalna ambalaža)

3.3.4. Glomazni otpad (krupni otpad, tekstil, granje)

3.3.5. Problematični otpad

3.3.6. Otkup metalnog otpada

3.4 Evidentiranje sakupljanja otpada prema volumenu

3.5 Opći uvjeti i cijena usluge gospodarenja otpadom

3.6 Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Sveta Marija

3.7 Ostvarivanje ciljeva

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA, ODLAGANJU I OBRADI MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

4.1 Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada

4.2 Obrada i odlaganje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada

4.3 Ostvarivanje ciljeva

5. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPRREMI I KOMUNALNIM VOZILIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

5.2.1 Reciklažno dvorište, skladište korisnog otpada, sortirnica i garaže za komunalna i ostala vozila

5.2.2 Kompostana Prelog

5.2.3 Oprema za gospodarenje otpadom

5.2.4 Komunalna i ostala vozila GKP PRE-KOM-a

5.2.5 Planirane nove građevine i oprema za gospodarenje otpadom

6. POVRŠINE ONEČIŠĆENE OTPADOM

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

7.1. Mjere za izbjegavanje i smanjivanje otpada

7.2. Izbjegavanje otpada u proizvodnji

7.3 Ponašanje potrošača

7.4 Tržište

7.5 Mjere za selektivno sakupljanje otpadom

7.6 Edukacija i informiranje o postupanju sa otpadom

8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM , OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

12. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

14. ZAKLJUČAK

1. UVOD

1.1 Uvod

Problem nastajanja i zbrinjavanja otpada stalan je problem koji je potrebno rješavati iz godine u godinu sa najvećom pažnjom kako bi sačuvali okoliš u kojem živimo. Količine otpada stalno rastu, pojavljuju se nove vrste otpada koji treba zbrinuti na adekvatan način a sve to može dovesti do negativnih učinaka na okoliš tj. na vodu, zrak, tlo ili klimu. Najveći problem je zagađenje podzemnih voda koje su glavni izvor pitke vode na području Općine.

Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju bilo je potrebno usklađenje sa EU zakonodavstvom te donošenje novih zakona i propisa s područja gospodarenja otpadom. Uspostava modernog i efikasnog sustava gospodarenja otpadom jedna je od najzahtjevnijih obaveza koje je Hrvatska preuzela ulaskom u Europsku uniju. Prema dostupnim podacima u Hrvatskoj čak 92% otpada završava na odlagalištima i deponijama dok na razini Europske unije ta količina iznosi oko 40%. Upravo zbog takvih statistika Hrvatska će u narednim godinama morati uložiti velike napore za poboljšanja na ovom području. Kvalitetno gospodarenje otpadom moguće je postići prije svega uskom suradnjom političkog vodstva jedinice lokalne samouprave i županije, komunalnih poduzeća sa stručnjacima iz interesnog područja i samog stanovništva. Općina Sveta Marija svjesna je potrebe donošenja novog Plana gospodarenja otpadom u skladu sa zakonom i europskim normama, a u cilju unapređenja kvalitete života stanovništva Općine Sveta Marija

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) «gospodarenje otpadom» su djelatnosti, sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik. Gospodarenje otpadom provodi se na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a osobito kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti,
- pojava neugode uzrokovane bukom i/ili mirisom,
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa,
- nastajanje eksplozije i požara.

Gospodarenjem se mora osigurati da otpad koji preostaje nakon postupaka obrade i koji se zbrinjava odlaganjem ne predstavlja opasnost za buduće generacije.

Plan gospodarenja otpadom za Općinu Sveta Marija izrađen je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), a usklađen je sa Planom gospodarenja otpadom u Međimurskoj županiji (SGMŽ 12/06), Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 85/07) i Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)

1.2. Pravni i zakonodavni okvir

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) pravna je osnova za donošenje Plana gospodarenja otpadom Općine Sveta Marija i on propisuje sljedeće:

- Plan gospodarenja otpadom donosi Općinsko vijeće za razdoblje od 6 godina a njegove izmjene i dopune po potrebi, njegovo izvršenje provjerava se godišnje
- provedbu Plana gospodarenja otpadom nadzire nadležni ured (Ured državne uprave u županiji nadležan za poslove zaštite okoliša)

Ostali pravni i zakonodavni okvir je:

STRATEŠKO PLANSKI DOKUMENTI:

- Nacionalna strategijom zaštite okoliša ("Narodne novine", 46/02)
- Nacionalni plan djelovanja za okoliš ("Narodne novine", 46/02)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 130/05)
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske ("Narodne novine", 30/09)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. -2015. godine ("Narodne novine", broj 85/07, 126/10, 31/11)

OPĆI PROPISI ZA PODRUČJE OTPAD:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom ("Narodne novine", broj 94/13)
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada ("Narodne novine", broj 50/05 i 39/09)
- Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom ("Narodne novine", broj 69/06, 17/07 i 39/09)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije ("Narodne novine", broj 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom ("Narodne novine", broj 23/14)
- Pravilnik o načinu i uvjetima termičke obrade otpada ("Narodne novine", broj 45/07)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada ("Narodne novine", broj 117/07, 111/11, 17/13 i 62/13)
- Program izobrazbe o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 77/15)

PROPISI ZA POSEBNE KATEGORIJE OTPADA

- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu ("Narodne novine", broj 97/05 i 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13 i 62/13) članaci 12., 13., 14., 19.a, 20. st. 3., 20.a i članka 25. stavaka 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. Pravilnika koji važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže u sustavu kojim upravlja Fond, te članka 16. stavaka 3., 8., 9., 12., 13. i 14. Pravilnika koji vrijedi do uspostave Registra iz članka 29. Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži ('Narodne novine', br. 88/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama ("Narodne novine", broj 40/06, 31/09, 156/09, 111/11 i 86/13)
- Odluka o dopuštenoj količini otpadnih guma koje se može koristiti u energetske svrhe ("Narodne novine", broj 64/06 i 36/07)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima ("Narodne novine", broj 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima ("Narodne novine", broj 133/06, 31/09, 156/09, 45/12 i 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima ("Narodne novine", broj 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13 i 91/13)
- Pravilnik o načinu gospodarenja otpadom koji sadrži azbest ("Narodne novine", broj 42/07)
- Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest ("Narodne novine", broj 89/08)
- Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest ("Narodne novine", broj 58/11)

- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (“Narodne novine”, broj 72/07)
- Pravilnik o gospodarenju električnim i elektroničkim uređajima i opremom (“Narodne novine”, broj 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12, 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju građevinskim otpadom (“Narodne novine”, broj 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (“Narodne novine”, broj 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titana (“Narodne novine”, broj 70/08)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim tefenilima (“Narodne novine”, broj 105/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (“Narodne novine”, broj 128/08)
- Pravilnik o vrstama otpada (“Narodne novine”, broj 27/96, 50/05)
- Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom (“Narodne novine”, broj 123/97 i 112/01)
- Uredba o uvjetima za postupanje s opasnim otpadom (“Narodne novine”, broj 32/98)
- Pravilnik o Popisu pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću izvoza neopasnog otpada (“Narodne novine”, broj 1/04)
- Pravilnik o očevidniku pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću posredovanja u organiziranju uporabe i/ili zbrinjavanja otpada pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću izvoza neopasnog otpada (“Narodne novine”, broj 51/06)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukida nju statusa otpada („Narodne novine“ broj 117/14)
- Naputak o glomaznom otpadu („Narodne novine“, broj 79/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, broj 88/15)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže („Narodne novine“ , broj 88/15)
- Pravilnik o katalogu otpada („Narodne novine“, broj 90/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom („Narodne novine“, broj 97/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“, broj 99/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“, broj 105/15)

OSTALI PROPISI VAŽNI ZA GOSPODARENJE OTPADOM:

Zaštita okoliša:

- Zakon o zaštiti okoliša (“Narodne novine”, broj NN 80/13)
- Plan intervencija u zaštiti okoliša (“Narodne novine”, broj 82/99, 86/99 i 12/01)
- Zakon o zaštiti zraka (“Narodne novine”, broj 178/04)

Komunalno gospodarstvo:

- Zakon o komunalnom gospodarstvu (“Narodne novine”, broj 26/03, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09)
- Naputak o načinu izračuna naknade gospodarenja komunalnim otpadom (“Narodne novine”, broj 129/11, 137/11)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (“Narodne novine”. broj 59/06 i 109/12)

Ostalo:

- Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (“Narodne novine”, broj 107/03)
- Zakon o prostornom uređenju (“Narodne novine”, broj 153/13)

1.3. Ključni pojmovi u planu gospodarenja otpadom Općine Sveta Marija

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Planu imaju sljedeće značenje:

AMBALAŽNI OTPAD – otpad definiran u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja ambalažu i ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke;

BIOLOŠKI RAZGRADIVI OTPAD - otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;

BIOOTPAD – biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

BIORAZGRADIVI KOMUNLANI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;

CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM – sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;

DJELATNOST SAKUPLJANJA OTPADA – uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;

DJELATNOST ZBRINJAVANJA OTPADA – uključuje postupke obrade ili odlaganja otpada;

GLOMAZNI (KRUPNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada;

GOSPODARENJE OTPADOM - djelatnosti, sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;

GRAĐEVNI OTPAD – otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao;

GRAĐEVINE ZA ZBRINJAVANJE OTPADA – regionalni i županijski centri za gospodarenje otpadom, odlagališta opasnog, neopasnog i inertnog otpada i građevine namijenjene za spaljivanje otpada – spalionice otpada;

INERTNI OTPAD – otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

KAKVOĆA OKOLIŠA – stanje okoliša izraženo fizikalnim, kemijskim, estetskim i drugim pokazateljima;

KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.)

NEOPASNI OTPAD – otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava

OBRADA OTPADA – postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja;

ODLAGALIŠTE OTPADA – građevina namijenjena odlaganja otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje; odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine); iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada;

ODRŽIVI RAZVOJ – podrazumijeva proces prema postizanju ravnoteže između gospodarskih, socijalnih i ekoloških zahtjeva kako bi se osiguralo zadovoljavanje potreba sadašnje generacije bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe;

ODVOJENO SAKUPLJANJE – sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

OKOLIŠ – prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek;

ONEČIŠĆAVANJE OKOLIŠA – promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš;

ONEČIŠĆIVAČ – svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša;

OPASNI OTPAD – otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava (eksplozivno, oksidirajuće, jako zapaljivo, nadražujuće, opasno, toksično, kancerogeno, nagrizajuće, zarazno, itd.)

OPORABA OTPADA – svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu npr. korištenje otpada kao goriva ili drugog načina dobivanja energije, recikliranje, ponovna prerada otpadnih ulja;

OTPAD – svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su skupljanje prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;

OTPADNA ULJA – mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvotno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;

PONOVNA UPOTREBA – svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;

POSTUPCI GOSPODARENJA OTPADOM – sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

PRIMARNA RECIKLAŽA – odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka otpada

PRIPREMA ZA PONOVNUPOTREBU – postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;

PROBLEMATIČNI OTPAD je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

RECIKLAŽNO DVORIŠTE – nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

RECIKLIRANJE – svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

SAKUPLJANJE OTPADA – prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

SAKUPLJAČ OTPADA – pravna ili fizička osoba koja sakuplja, razvrstava ili prevozi otpad.

SKLADIŠTENJE OTPADA – privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

SPREČAVANJE NASTANKA OTPADA - mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan utjecaj na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima;

ŠTETNA TVAR – tvar čija su svojstva opasna za ljudsko zdravlje i okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj količini i/ili koncentraciji ima takva svojstva;

ŠTETA U OKOLIŠU – oštećenje ili gubitak prirodne funkcije sastavnih dijelova okoliša, prouzročena gubitkom pojedinih sastavnih dijelova i/ili unutarnjim poremećajem odnosa i prirodnog tijeka nastalog zbog ljudskog djelovanja;

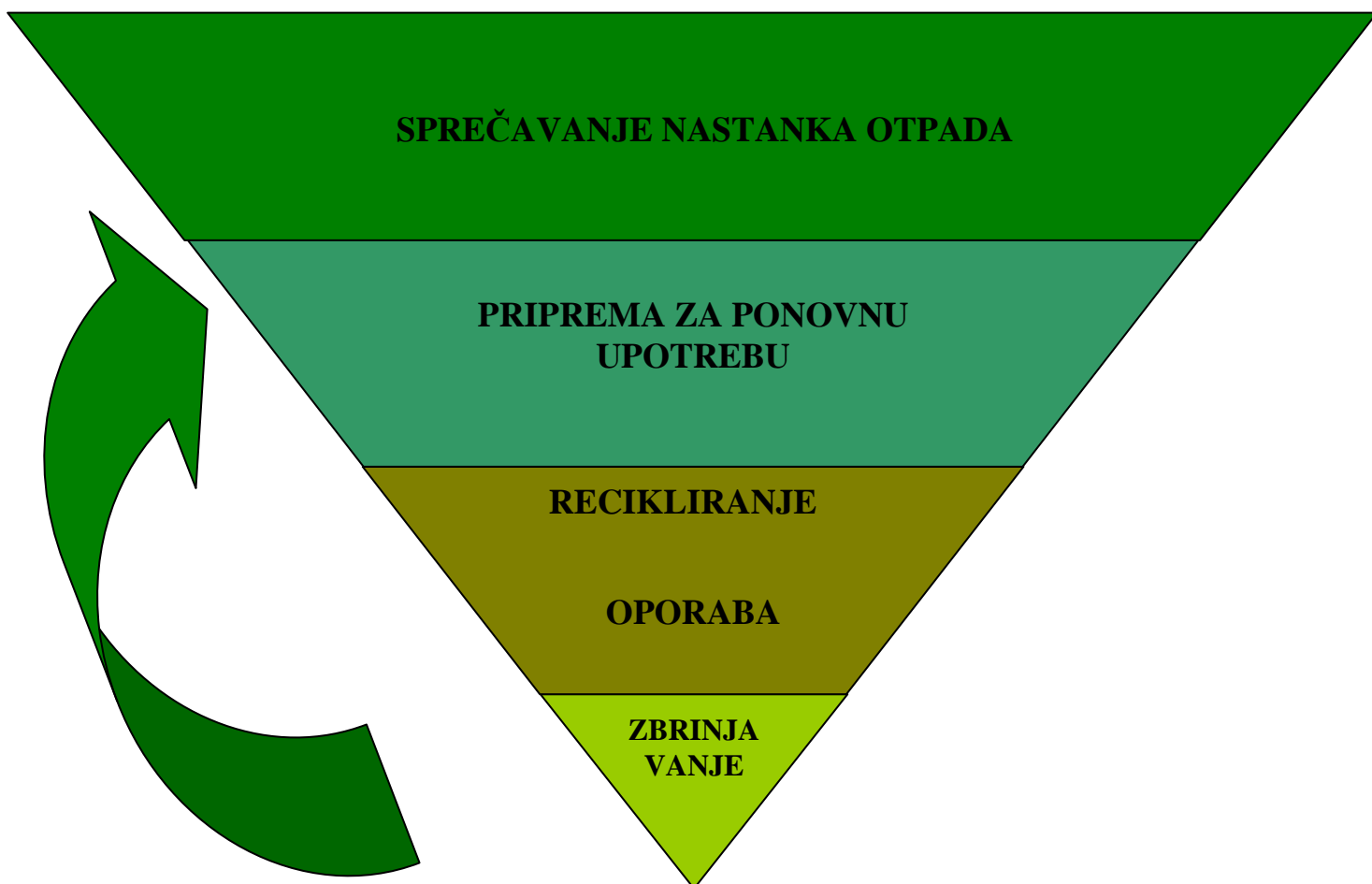
UPRAVNO TIJELO – upravno tijelo jedinice lokalne samouprave – općine, grada i upravo tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave – županije nadležno za poslove zaštite okoliša;

ZAHVAT U OKOLIŠU – svako trajno ili privremeno djelovanje čovjeka koje može narušiti ekološku stabilnost ili biološku raznolikost okoliša ili na drugi način može nepovoljno djelovati na okoliš;

1.4. Ciljevi plana gospodarenja otpadom

Glavni ciljevi gospodarenja otpadom su izbjegavanje i smanjenje generiranja otpada te izbjegavanje i smanjenje njegovih opasnih osobina. Kako bi se spriječio nastanak otpada i primijenili propisi i politika gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom.

RED PRVENSTVA GOSPODARENJA OTPADOM

Glavni cilj politike gospodarenja otpadom je pomicati navike i ponašanje prema vrhu piramide.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) u gospodarenju otpadom treba se voditi sljedećim načelima:

- **»načelo onečišivač plaća«** – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti;

- »**načelo blizine**« - obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- »**načelo samodostatnosti**« - gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarenje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- »**načelo sljedljivosti**« - utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Uz navedena načela primjenjuju se i opća načela zaštite okoliše prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 110/07):

- »**načelo održivog razvitka**« - prilikom donošenja strategija, planova, programa i propisa te njihovoj provedbi županije, gradovi i općine, u okviru svog djelokruga, moraju poticati održivi razvitak.
- »**načelo predostrožnosti**« - pri korištenju okoliša treba štedljivo koristiti sastavnice okoliša i njima upravljati te voditi računa o sprječavanju onečišćenja okoliša, mogućem nastanku šteta za okoliš i izbjegavanju stvaranju otpada u najvećoj mogućoj mjeri.
- »**načelo očuvanja vrijednosti prirodnih dobara, biološke raznolikosti i krajobraza**« - prirodna dobra i krajobraze treba koristiti tako da se očuva na razini obujma i kakvoće koji ne ugrožavaju zdravlje i život čovjeka te nisu štetni za biljni i životinjski svijet.
- »**načelo zamjene i/ili nadomještaja**«- tvarima koje se mogu ponovno upotrijebiti ili koje su biološki razgradive, treba dati prednost i u slučaju većih troškova.
- »**načelo sudjelovanja javnosti**« i »**načelo pristupa pravosuđu**«
- »**načelo poticanja**« - Vlada, županije, gradovi i općine dužni su u skladu sa svojim nadležnostima poticati djelatnosti i aktivnosti, informiranje, naobrazbu i proučavanje javnosti svezi zaštite okoliša.
- »**načelo supstitucije**« - svaki materijal koji proizvodi opasan otpad ako je moguće treba zamijeniti sa materijalom koji stvara neopasan otpad i ne doprinosi onečišćenju okoliša.

Sukladno gore navedenom proizlaze ciljevi plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveta Marija su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada
- usavršavanje sustava sakupljanja i obrade otpada
- povećanje udjela korisnog otpada selektiranjem otpada u domaćinstvima – primarna reciklaža
- smanjenje utjecaja otpada na okoliš i zdravlje ljudi
- reciklaža, odnosno obrada otpada radi dobivanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda
- iskorištavanje vrijednih osobina otpada (kompostiranje i dr.),
- poboljšati učinkovitost korištenja resursa na području Općine i Županije.

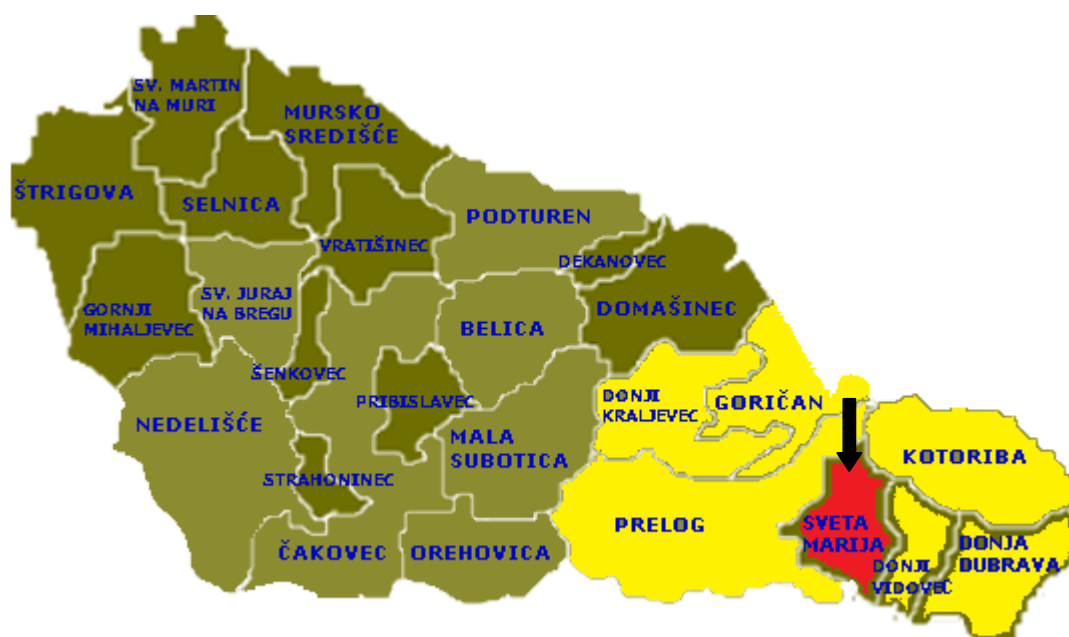
Ključni cilj Plana gospodarenja otpadom na području Općine Sveta Marija je upravljanje otpadom na način da se doprinese održivom razvoju i to kroz provedbu sustava gospodarenja otpadom koji će kontrolirati nastajanje otpada, smanjiti utjecaj proizvodnje otpada na okoliš, poboljšati učinkovitost resursa, omogućiti pravilno odlaganje, stimulirati investiranje i povećati ekonomske mogućnosti koje nastaju iz otpada. Najvažniji cilj je povećanje primarne reciklaže odnosno izdvajanje otpada po vrstima na mjestu njegovog nastanka kako bi se približili zacrtanom cilju da se do 2018. godine saniraju i zatvore sva postojeća odlagališta, da se do 2020. godine približimo stopi recikliranja od 60% odnosno da se količina miješanog komunalnog otpada svede na 50kg po stanovniku.

U pravilu što je društvo razvijenije to stvara više otpada. Sva promjena polazi od nas samih. Bitno je primijeniti dobre tehnike razvrstavanja otpada. Minimalno 80% otpada može se reciklirati. Bitnu ulogu u takvom jednom sustavu ima i zakonodavstvo koje npr. može zabraniti proizvode za jednokratnu upotrebu koji se zatim gomilaju na odlagalištima.

2. PODACI O OPĆINI SVETA MARIJA

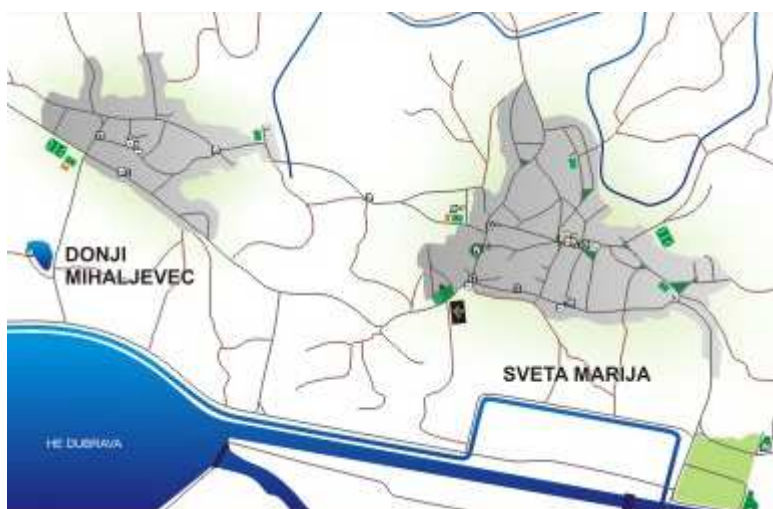
2.1 Opći podaci

Općina Sveta Marija je smještena u istočnom, nizinskom dijelu Međimurske županije uz rijeku Dravu. Prostire se na površini od 23,40 km² i spada u red manjih općina na području Međimurske županije, zauzima približno 3,20 % od ukupnog prostora županije. Općina Sveta Marija (sl.1.) formirana je kao zasebna teritorijalna jedinica i jedinica lokalne samouprave (JLS) 1997. godine, izdvajanjem naselja Donji Mihaljevec i Sveta Marija iz Općine Kotoriba.

Sl.1. Međimurska županija po Općinama - žuto JLS donjeg Međimurja

U sastavu Općine su 2 naselja: Donji Mihaljevec i Sveta Marija koja je ujedno i središte Općine.

Sl. 2. Prikaz naselja Donji Mihaljevec i Sveta Marija

2.2 Demografske značajke

Na području Općine Sveta Marija prema popisu od 2011. godine živi 2 317 stanovnika s gustoćom naseljenosti od 99,01 st/km². U naselju Sveta Marija prema zadnjem popisu stanovništava živi 1594 stanovnika, a u Donjem Mihaljevcu 723 stanovnika.

Tabela 1. Kretanje broja na području Općine Sveta Marija u razdoblju od 1857. do 2011. godine

OPĆINA SVETA MARIJA	
GODINA	BROJ STANOVNIKA
1857.	2950
1869.	2978
1880.	2755
1890.	3066
1900.	3091
1910.	3709
1921.	3683
1931.	3426
1948.	3738
1953.	3458
1961.	3185
1971.	3052
1981.	2794
1991.	2601
2001.	2433
2011.	2317

Analiza kretanja broja stanovnika na području Općine Sveta Marija prikazuje rast do 1910. godine te od tad stalni pad broja stanovnika što je rezultat smanjenog prirodnog prirasta i migracija. Negativni trendovi kretanja stanovništva karakteristični su za cijeli prostor RH pa stoga ne čudi što je takvo stanje i na području Općine Sveta Marija.

2.3 Gospodarstvo

Na području Općine djeluje 12 poduzetnika s 50 zaposlenih i 32 obrtnika s različitim profilom djelatnosti od trgovine, uslužnih, prerađivačkih i proizvodnih djelatnosti. Od toga u Svetoj Mariji djeluje 34 subjekata, a u Donjem Mihaljevcu 10 subjekata.

Na području Općine djeluje i osnovna škola u Svetoj Mariji, te područna škola u Donjem Mihaljevcu, Dječji vrtić „Kockavica“ u Svetoj Mariji, pošta, ambulanta, stomatološka ordinacija i župa te niz udruga kao što su DVD, Društvo žena, NK Drava i NK Mladost, Šahovski klub, sportska ribolovna društva i dr.

3.POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SVETA MARIJA

3.1 Način gospodarenja otpadom

Gospodarenje otpadom na području općine Sveta Marija sustavno se radi duži niz godina. Da bi se sustav gospodarenja otpadom dalje nadograđivao i poboljšavao 7 JLS donjeg Međimurja i komunalno poduzeće PRE-KOM gospodare otpadom kroz zajednički sustav gospodarenja otpadom donjeg Međimurja. Zajedničkim gospodarenjem otpadom donjeg Međimurja Općina Sveta Marija ispunila je sve Zakonom o održivom gospodarenju otpadom propisane obaveze (članak 28.).

Način gospodarenja otpadom propisan je u Sporazum o zajedničkoj provedbi mjera gospodarenja otpadom donjeg Međimurja i pratećim Odlukama (Odluka o zajedničkoj provedbi mjera gospodarenja otpadom, Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada).

Uključenost domaćinstava u sustav gospodarenja otpadom obavezna je za sva domaćinstva prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i Odluci o komunalnom redu Općine Sveta Marija. Uključenost domaćinstava u sustav gospodarenja otpadom prati se od 2009. godine od kada GKP PRE-KOM d.o.o. obavlja djelatnost sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada na području Općine Sveta Marija. Uključenost domaćinstava u sustav se povećava kroz godine no i dalje jedan dio domaćinstva izbjegava tu obavezu, te bi se uključenje u sustav gospodarenja otpadom moglo povećati jačim djelovanjem komunalnog redara.

Tabela 2. Uključenost domaćinstava u sustav gospodarenja otpadom

Godina	Uključenost domaćinstava (%) Općine Sveta Marija
2009.	87,03
2010.	87,28
2011.	92,10
2012.	92,37
2013.	95,41
2014.	96,52

Od 2015. godine uvodi se i evidentiranje javne usluge sakupljanja biorazgradivog otpada. Samim sporazumom o zajedničkim provođenju mjera gospodarenja otpadom osnovan je Savjet za gospodarenje otpadom donjeg Međimurja čiji su članovi svi načelnici/gradonačelnik i direktor PRE-KOM-a, a savjet se sastaje barem dva puta godišnje kako bi raspravljao o problematici gospodarenja otpadom donjeg Međimurja.

3.2 Podaci o pružatelju javnih usluga gospodarenja otpadom GKP PRE-KOM d.o.o.

Općina Sveta Marija sukladno Sporazumu o zajedničkom provođenju mjera gospodarenja otpadom donjeg Međimurja povjerila je organizaciju i provođenje sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, selektivnog otpada i glomaznog otpada GKP PRE-KOM d.o.o.

Gradsko komunalno poduzeće PRE-KOM je u vlasništvu Grada Preloga 90%, a ostalih 10 % u vlasništvu je ostalih 6 JLS sa područja donjeg Međimurja (Općine Sveta Marija, Goričan, Donji Vidovec, Donja Dubrava, Kotoriba i Grad Prelog).

GKP PRE-KOM d.o.o. posjeduje sve potrebne upisnike, očevidnike, elaborate i dozvole za gospodarenje otpadom, a sukladno novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Broj zaposlenih kreće se na oko 55 radnika sa područja svih JLS donjeg Međimurja, a na poslovima sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada trenutačno radi 25 zaposlenih.

GKP PRE-KOM d.o.o. posjeduje ili upravlja potrebnim građevinama, te posjeduje svu potrebnu opremu za obavljanje sakupljanja, odvoza i deponiranja otpada te je uskladio svoje poslovanje sa međunarodnim standardima ISO9001, ISO14001 i OHSAS 18001.

Miješani komunalni otpad sakupljen na području Grada Preloga odvozi se na odlagalište Piškornica, a početkom rada regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica komunalni otpad će se odvoziti na obradu u regionalni centar za gospodarenje otpadom Piškornica.

3.3. Način sakupljanja otpada u Općini Sveta Marija

Općina Sveta Marija ispunila je sve Zakonom propisane obaveze JLS vezano uz gospodarenje otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (članak 28.).

Najveća prednost sustava gospodarenja otpadom Općine Sveta Marija je da se sav otpad sakuplja na kućnom pragu i nije ga potrebno nikuda odnositi.

GKP PRE-KOM d.o.o. dužan je sukladno Sporazumu o zajedničkom provođenju mjera gospodarenja otpadom na području donjeg Međimurja na području Općine Sveta Marija organizirati i provoditi sljedeće poslove:

- organizirati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i javnu uslugu prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti
- osigurati reciklažno dvorište i mobilno reciklažno dvorište te kompostanu
- provedbe akcija prikupljanja otpada

Komunalni redar Općine dužan je sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i Odluci Općine o komunalnom redu organizirati i provoditi sljedeće poslove

- raditi na uključivanju svih fizičkih i pravnih osoba u sustav gospodarenja otpadom Općine
- sprječavati odbacivanje otpada na način suprotan Zakonu
- evidentirati i uklanjati otpad na način suprotan Zakonu

3.3.1 Miješani komunalni otpad

Miješani komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.).

Svako domaćinstvo na području Općine Sveta Marija koje je uključeno u sustav sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada ima posudu za miješani komunalni otpad. Komunalni otpad se po domaćinstvima sakuplja svakih 14 dana u posudama zapremine 120 l. U slučaju da navedena zapremina nije dovoljna postoji mogućnost ugovaranja većih posuda od 240l ili 360 l.

Pravnim osobama komunalni otpad se također sakuplja svakih 14 dana u kantama zapremine od 120 do 360 l ili kontejnerima zapremine 1100 l, 5 m³ i 7 m³ a ti kontejneri se prazne po pozivu.

Svako domaćinstvo na početku godine dobiva kalendar odvoza miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada, korisnog otpada i glomaznog otpada.

U slučaju potrebe naši korisnici mogu kupiti dodatne vreće za komunalni otpad koji ne mogu zbrinuti putem kante.

Sl. 3. Kanta za komunalni otpad

Općina Donji Kraljevec
naselja: Donji Kraljevec, Hodoštan

Prikupljanje otpada počinje od 7 sati.

CRVENO - Termini sakupljanja komunalnog otpada (svake 2. nedjelje)
ZELENO - Termini sakupljanja papira, PET, metalne ambalaže, tešćepake i stakla (4. ulazak u mjesecu)
SMEDE - Termini sakupljanje biorazgradivog otpada (svake 2. nedjelje)
CRVENO - Termini sakupljanja glomaznog otpada (1. ulazak u mjesecu) - naručuje se na telefon 046 645 535

***NAPOMENA:** Ukoliko vam otpad ne može biti odvožen zbog debljih blagova koji padaju na navedeno dane (vidi kalendar).

SRPAC 2015							VELJAČA 2015							OŽUJK 2015						
P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4				1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8
5	6	7	8	9	10	11	9	10	11	12	13	14	9	10	11	12	13	14	15	16
12	13	14	15	16	17	18	16	17	18	19	20	21	16	17	18	19	20	21	22	23
19	20	21	22	23	24	25	23	24	25	26	27	28	23	24	25	26	27	28	29	30
26	27	28	29	30	31		29	30	31				30	31						
TRAVANJ 2015							SVIBNIJ 2015							LIPANI 2015						
P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	8	9	10	11	12	13	14	15
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	15	16	17	18	19	20	21	22
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	22	23	24	25	26	27	28	29
29	30	31					29	30	31				29	30						
SRPANI 2015							KOLOVOZ 2015							RUJANI 2015						
P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	8	9	10	11	12	13	14	15
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	15	16	17	18	19	20	21	22
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	22	23	24	25	26	27	28	29
29	30	31					29	30	31				29	30						
LISTOPAD 2015							STUDIENI 2015							PROSINAC 2015						
P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N	P	U	S	Č	P	S	N
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	8	9	10	11	12	13	14	15
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	15	16	17	18	19	20	21	22
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	22	23	24	25	26	27	28	29
29	30	31					29	30	31				29	30						

Sl. 4. Kalendar odvoza otpada

Sl. 5. Dodatna vreća za komunalni otpad

3.3.2 Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad, a nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva.

Svako domaćinstvo na području Općine Sveta Marija koje je uključeno u sustav sakupljanja, odvoza, obrade biorazgradivog komunalnog otpada ima posudu za biorazgradivi komunalni otpad. Biorazgradivi komunalni otpad se po domaćinstvima sakuplja svakih 14 dana u posudama zapremine 120 l. U slučaju da navedena zapremina nije dovoljna postoji mogućnost ugovaranja većih posuda. Za dodatne količine biorazgradivog komunalnog otpada domaćinstva mogu kupiti vreće za dodatni biorazgradivi komunalni otpad ili ga dovesti na kompostanu na obradu sukladno važećem cjeniku.

Svi korisnici usluge sakupljanja biorazgradivog komunalnog otpada imaju pravo na kupon za 100 litara komposta koji se može preuzeti u kompostani u Pelogu.

Pravne osobe sa područja Općine mogu sa davateljem usluga ugovoriti preuzimanje biorazgradivog otpada u odgovarajućim kantama ili kontejnerima.

Sve pravne osobe kao i sama Općina moraju zbrinjavati biorazgradivi otpad sa javnih i drugih poslovnih površina sukladno Zakonskoj regulativi, odnosno kompostiranjem u kompostani u Prelogu ili na drugi Zakonom propisan način.

Sl. 6. Kanta za biorazgradivi otpad

Sl. 7. Dodatna vreća za biorazgradivi otpad

3.3.3 Korisni otpad (papir, plastika, staklo, tetrapak, metalna ambalaža)

Krajem 2006. godine GKP PRE-KOM d.o.o. krenuo je sa pilot projektom odvojenog sakupljanja korisnog otpada po domaćinstvima gdje sakuplja otpad, te se taj sustav odvojenog sakupljanja korisnog otpada primjenjuje i na području cijele Općine Sveta Marija.

Odvojeno sakupljanje korisnog otpada po domaćinstvima provodi se pod nazivom „**NE DVOJI NEGO SMEĆE ODVOJI!**“. Odvojenim sakupljanjem obuhvaćeno je sakupljanje papira, plastike, metalne ambalaže, tetrapaka i stakla. Svrha odvojenog sakupljanja otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Korisni otpad sakuplja se jednom mjesečno, a za sakupljenu vreću ostavlja se zamjenska vreća. Kapacitet vreća za papir, tetrapak i plastiku je 120 litara, dok je za metalnu ambalažu i staklo 80 litara.

Korisni otpad za pravne osobe u vrećama sakuplja se kao za domaćinstva, dok veći korisnici mogu ugovarati veće kante ili kontejnere koji se prazne po pozivu.

Sl. 8. Vreće za papir, tetrapak, staklo, metal, plastiku i stalak za vreće

Veće količine korisnog otpada mogu se predati u reciklažno dvorište u Gospodarskoj zoni Sjever u Prelogu na adresi Hrupine 8. U reciklažnom dvorištu postavljeni su kontejneri za elektronički otpad, kontejneri za tekstil, kontejneri za otpadna ulja, kontejneri za ambalažno staklo, te izgrađeni veći boksovi za tetrapak, plastiku, metalni otpad i slično.

U 2015. godini pokrenuti je pilot projekt sakupljanja papira i tetrapaka u plavim posudama i sakupljanje plastike u žutim posudama. Ovim pilot projektom želi se ispitati mogućnost zamjene vreća sa kantama jer trošak nabava vreća za korisni otpad iz godine u godinu je sve veći. U pilot projekt je uključeno 350 domaćinstva iz svih JLS na području donjeg Međimurja koji su prema evidenciji predavali najviše korisnog otpada.

Sl. 9. Kante za papir, tetrapak i plastiku

3.3.4 Glomazni otpad (krupni otpad, tekstil, granje)

Glomaznim odnosno krupnim otpadom smatra se predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

Glomazni otpad se na području Općine Sveta Marija sakuplja jednom mjesečno, prema unaprijed određenim terminima koji se mogu pronaći na kalendaru odvoz otpada, uz prethodnu telefonsku narudžbu. Glomazni otpad treba biti pripremljen u dvorištu jer prema novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom zabranjuje se krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini.

Uz klasični glomazni otpad moguće je predati i granje, lišće ili travu u ugovorenim količinama. Moguće je predati i veće količine glomaznog otpada uz plaćanje. Sakupljeni glomazni otpad se dodatno sortira i razvrstava, a korisni otpad se predaje na ponovnu obradu.

Domaćinstvo koje koristi uslugu sakupljanja biorazgradivog komunalnog otpada može godišnje predati do 8m³ glomaznog otpada, tekstila ili granja, dok domaćinstva koja samostalno kompostiraju biorazgradivi komunalni otpad mogu predati 4m³ godišnje glomaznog otpada ili tekstila.

3.3.5 Problematični otpad

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Proizvođač toga otpada (fizička osoba) dužan je taj otpad odvojeno predati u reciklažno dvorište i to besplatno za prvu kilu ili litru takovog otpada. Veće količine plaćaju se sukladno važećem cjeniku.

Pravne osobe mogu predavati problematični otpad u reciklažno dvorište sukladno cjeniku.

U problematični otpad spada: kiselina, lužine, fotografska kemikalija, baterije, akumulatori, pesticidi, otpad sa živom, citostatici, citotoksici, i slično. Reciklažno dvorište PRE-KOM-a opremljeno je posudama i kontejnerima te zaštitnim tankvanama protiv izlivanja problematičnog otpada.

Sl. 10. Kavez za problematični otpad

3.3.6 Otkup metalnog otpada

Kako bi korisnici lakše (bliže) prodali metalni otpad, i da pri tome ostvare neku zaradu metalni otpad otkupljuje se u sklopu reciklažnog dvorišta PRE-Kom-a za sve korisnike usluge gospodarenja otpadom donjeg Međimurja. PRE-Kom je upisan u očevidnik trgovaca otpadom, te je reciklažno dvorište opremljeno video nadzorom.

Sl. 11. Vaga i metalni otpad

3.3.7 Zbrinjavanje ostalih vrsta otpada

- Građevinski otpad odvozi se u reciklažno dvorište tvrtke Pavlic-Asfalt-Beton
- Animalni otpad sakuplja veterinarska stanica Prelog

3.4 Evidentiranje sakupljanja otpada prema volumenu

Sa početkom 2015. godine uvedeno je evidentiranje sakupljanja svih kategorija otpada prema volumenu putem aplikacija na tablet računalima. Svaki odvoz bilježi se sa datumom, vremenom, GPS koordinatama, vrstama odvezenog otpada i podacima o korisniku usluge.

Donošenjem Uredbe Vlade izraditi će se novi cjenik koji će se sastojati od dva dijela fiksnog dijela i varijabilnog dijela.

Pregled odvoza

od datuma: 03.01.2015, do datuma: 03.01.2015

DATUM	POSLOVNI PARTNER	POZ X	POZ Y	IZRADIO	VR.PROM.	VRIJEME	KOLIČINA
03.01.2015	20282 XXXXXXXXXX	46,3328138	16,6086142	pianec	1	10:07:09	1
03.01.2015	20192 XXXXXXXXXX	46,3328138	16,6086142	pianec	1	10:07:11	1
03.01.2015	22530 JANKO BOJIP	46,3328138	16,6086142	pianec	1	10:07:12	1
03.01.2015	22398 XXXXXXXXXX	46,3327265	16,6078536	pianec	1	10:09:15	1

Sl. 11. Evidencija odvoza otpada

3.5 Opći uvjeti i cijena usluge gospodarenja otpadom

Opći uvjeti usluge gospodarenja otpadom za područje donjeg Međimurja

Cijena usluge pokriva:

- odvoz miješanog komunalnog otpada - svakih 14 dana
- odvoz biorazgradivog otpada - svakih 14 dana
- komunalni i biorazgradivi otpad odvoze se naizmjenično: jedan tjedan komunalni a jedan tjedan biorazgradivi
- sakupljanje korisnog otpada jednom mjesečno sa dodjelom zamjenskih vreća za predani otpad – papir, plastika, metalna ambalaža, tetrapak, staklo

- sakupljanje krupnog (tekstil, namještaj, granje i sl.) otpada putem narudžbi na broj tel. 040/645-535 ili email-om: glomazni.otpad@pre-kom.hr jednom mjesečno (4 puta godišnje – ukupno 8m³ otpada, korisnici bez usluge biorazgradivog otpada ukupno 4 m³ bez granja) prema terminima na kalendaru odvoza otpada
- edukacija vrtičke i školske djece
- informiranje i edukacija svih korisnika (web stranice, edukativni letci i sl.)
- otkup metalnog otpada za korisnike prema važećem cjeniku
- preuzimanje problematičnog otpada u reciklažnom dvorištu prema važećem cjeniku
- prihvat većih količina korisnog otpada u reciklažnom dvorištu bez dodatnog plaćanja
- kalendare odvoza otpada
- sakupljanje božićnih drvca iza 07.01.

Važeći cjenik usluge i raspored odvoza biti će dostupan preko PRE-KOM-ove web stranice www.pre-kom.hr.

Korisnici su dužni kante i/ili PRE-KOM-ove vreće iznijeti najkasnije do 7 sati ujutro.

Sav odloženi komunalni otpad mora se nalaziti u kanti, a poklopac mora biti potpuno zatvoren. Otpad mora biti tako složen u posudu da prilikom pražnjenja sav gravitacijski ispadne iz posude.

Sav odloženi biorazgradivi otpad mora se nalaziti u kanti, a poklopac mora biti potpuno zatvoren. Otpad mora biti tako složen u posudu da prilikom pražnjenja sav gravitacijski ispadne iz posude.

Korisnici kojima volumen komunalnog otpada ili biorazgradivog otpada premašuje volumen kante moraju višak otpada odlagati u PRE-KOM-ovim odgovarajućim vrećama (120L) kroz čiju cijenu plaćaju sakupljanje, odvoz i odlaganje dodatnog komunalnog ili biorazgradivog otpada.

U kante za komunalni otpad zabranjeno je odlagati korisni otpad koji se može reciklirati, tekući otpad, žar, lešine životinja, baterije, akumulatori, auto gume, otpad iz klaonice, mesnica, ribarnica, opasni otpad. U kante za komunalni otpad može se staviti maksimalno 30 kg otpada.

U kante za biorazgradivi otpad treba odložiti samo ostatke iz kućanstva (ostatke voća i povrća, taloga kave, ljuške jajeta, vrećica za čaj, papirnatih maramica), ostatke iz vrta (lišće, korov, usitnjeno grmlje i živica, ostaci cvijeća i vrtnje zemlje) i ohlađeni pepeo. U kante za biorazgradivi otpad može se staviti maksimalno 60 kg otpada.

Glomazni otpad odvozi se jednom mjesečno za naručene odvoze, a selektirano prikupljanje korisnog otpada obavlja se mjesečnim prikupljanjem vreća po domaćinstvima.

Korisnici koji odlažu zabranjene sastojke ili premašuju težinu dodatno će se naplatiti 10 kn za sortiranje otpada i 1,00 kn za svaku kg preko dozvoljene težine. Korisnici koji nepravilno postupaju sa otpadom biti će prijavljeni komunalnom redaru.

Uključenost u sustav gospodarenja otpadom obavezna je za sva domaćinstva i ne može se otkazati osim u slučaju priloženih potvrda o odjavama struje i vode.

Reciklažno dvorište korisnog otpada i kompostana u Prelogu sa strankama radi od ponedjeljka do petka od 8-14 sati.

Cjenik zbrinjavanja otpada

Cijene usluge ne mogu se mijenjati bez suglasnosti savjeta za gospodarenje otpadom donjeg Međimurja i suglasnosti Općine Sveta Marija.

Fizičke osobe - odvoz miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada svakih 7 dana (jedan tjedan komunalni, drugi tjedan biorazgradivi):

Volumen kante	Opis usluge	Cijena kn
KANTA 120 LITARA Komunalni Otpad	Osnovna uplata (kanta, vreće, ev.)	3,00
	Prikupljanje i odvoz kom.+bio. otpad	24,00
	Selektivno prikupljanje	7,50
	Glomazni otpad	1,00

+ KANTA 120 LITARA Biorazgradivi Otpad	Naknada JLS /socijala, odbačen otpad/	1,50
	Naknada JLS za kompostanu	1,50
	Odlaganje komunalnog otpada	20,00
	Ukupno:	58,50
	PDV	14,63
	Sveukupno:	73,13
KANTA 240 LITARA Komunalni Otpad + KANTA 120 LITARA Biorazgradivi Otpad	Osnovna uplata	4,00
	Prikupljanje i odvoz kom.+bio. otpad	34,00
	Selektivno prikupljanje	10,00
	Glomazni otpad	2,00
	Naknada JLS /socijala, odbačen otpad/	2,00
	Naknada JLS za kompostanu	1,50
	Odlaganje komunalnog otpada	39,00
	Ukupno:	97,50
	PDV	23,13
	Sveukupno:	115,63
KANTA 240 LITARA Komunalni Otpad + KANTA 240 LITARA Biorazgradivi Otpad	Osnovna uplata	4,00
	Prikupljanje i odvoz kom.+bio. otpad	44,83
	Selektivno prikupljanje	10,00
	Glomazni otpad	2,00
	Naknada JLS /socijala, odbačen otpad/	2,00
	Naknada JLS za kompostanu	1,50
	Odlaganje komunalnog otpada	39,00
	Ukupno:	103,33
	PDV	25,83
	Sveukupno:	129,16
POPUSTI ZA DOMAĆINSTVA 120 litara-kom. 120 litara-bio.	POPUSTNA KATEGORIJA	Cijena sa PDV
	Domaćinstva sa studentima – 20%	58,51
	Domaćinstva 2 člana – 30%	51,19
	Samačko domaćinstvo – 40%	43,88
	Korisnik socijalne pomoći – 50%	36,57
Povremeni korisnici sa kantama 120l kanta		35,00
Povremeni korisnici bez kanti uz kupnju vreća		20,00
Vreće za dodatni bio otpad 120l – po komadu		5,00
Vreće za dodatni komunalni otpad 80l – po komadu		10,00
Vreće za dodatni komunalni otpad 120l – po komadu		15,00
Kompost prosijani vreća (50litara) (cijena sa PDV-om)		15,00
Kompost prosijani 1 m ³ (cijena sa PDV-om)		80,00
Biootpad kompostiranje (lišće,trava,granje drobljeno) 1kg(bez prijevoza)(ZA KORISNIKE) (cijena sa PDV-om)		0,17
Biootpad kompostiranje (granje potrebno drobiti)1kg (bez prijevoza) (ZA KORISNIKE) (cijena sa PDV-om)		0,26

U cijeni uključeno: sakupljanje 8m³glomaznog otpada, besplatne vreće za korisni otpad. Pravo na popust za studente imaju domaćinstva sa studentima u Zagrebu i dalje.

Za predaju u energanu sezonski se sakuplja granje po 5 kn m³ u dogovoru sa JLS u periodu 01.03.-30.04. i 15.09.-15.11., po ovoj cijeni mogu predavati samo korisnici koji imaju kantu za biorazgradivi otpad.

Fizičke osobe - odvoz miješanog komunalnog otpada i samostalno kompostiranje svakih 14 dana (ako samostalno kompostiraju biorazgradivi otpad sukladno člancima 44. i 9. uz potpisanu izjavu korisnika)

Volumen kante	Opis usluge	Cijena kn
KANTA 120 LITARA Komunalni Otpad	Osnovna uplata (kanta, vreće, ev.)	3,00
	Prikupljanje i odvoz	15,00
	Selektivno prikupljanje	7,50
	Glomazni otpad	1,00
	Naknada JLS /socijala, odbačen otpad/	1,00
	Odlaganje otpada	20,18
	Ukupno:	47,68
	PDV	11,92
	Sveukupno:	59,60
KANTA 240 LITARA Komunalni Otpad	Osnovna uplata	4,00
	Prikupljanje i odvoz	23,00
	Selektivno prikupljanje	9,00
	Glomazni otpad	1,50
	Naknada JLS /socijala, odbačen otpad/	1,66
	Odlaganje otpada	39,82
	Ukupno:	78,98
	PDV	19,75
	Sveukupno:	98,73
POPUSTI ZA DOMAĆINSTVA 120 litara	POPUSTNA KATEGORIJA	Cijena sa PDV
	Domaćinstva 2 člana – 30%	41,72
	Samačko domaćinstvo – 40%	35,76
	Korisnik socijalne pomoći – 50%	29,80
	Povremeni korisnici sa kantom 120l kanta	30,00
	Povremeni korisnici bez kante uz kupnju vreća	20,00
	Vreće za dodatni komunalni otpad 80l – po komadu	10,00
	Vreće za dodatni komunalni otpad 120l – po komadu	15,00
	Vreće za dodatni bio otpad 120l – po komadu	5,00

U cijeni uključeno: sakupljanje 4 m³ glomaznog otpada bez granja, besplatne vreće za korisni otpad.

Pravne osobe odvoz svakih 14 dana:

Volumen kante	Opis usluge	Grupe djelatnosti					
		I	II	III	IV	V	VI
KANTA 120 LITARA	Osnovna uplata	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60
	Prikupljanje i odvoz	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40
	Selektivno prikupljanje	10,00	15,00	30,00	50,00	70,00	90,00
	Odlaganje otpada	35,28	35,28	35,28	35,28	35,28	35,28
	Ukupno kuna:	80,28	85,28	100,28	120,28	140,28	160,28
	PDV	20,07	21,32	25,07	30,07	35,07	40,07
	Sveukupno kuna:	100,35	106,6	125,35	150,35	175,35	200,35
KANTA 240 LITARA	Osnovna uplata	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60
	Prikupljanje i odvoz	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40
	Selektivno prikupljanje	10,00	15,00	30,00	50,00	70,00	90,00
	Odlaganje otpada	55,00	55,00	55,00	55,00	55,00	55,00
	Ukupno kuna:	100,00	105,00	120,00	140,00	160,00	180,00
	PDV	25,00	26,25	30,00	35,00	40,00	45,00

	Sveukupno kuna:	125,00	131,25	150,00	175,00	200,00	225,00
KANTA 360 LITARA	Osnovna uplata	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60	12,60
	Prikupljanje i odvoz	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40	22,40
	Selektivno prikupljanje	10,00	15,00	30,00	50,00	70,00	90,00
	Odlaganje otpada	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00	70,00
	Ukupno kuna:	115,00	120,00	135,00	155,00	175,00	195,00
	PDV	28,75	30,00	33,75	38,75	43,75	48,75
	Sveukupno kuna:	143,75	150,00	168,75	193,75	218,75	243,75
Kontejner 1100l – po odvozu	(cijena sa PDV-om)						381,10
Kontejner 5 m ³ – po odvozu	(cijena sa PDV-om)						1422,76
Kontejner 7 m ³ – po odvozu	(cijena sa PDV-om)						1880,08
Odvoz komunalnog otpada po kg (min 100 kg)	(cijena sa PDV-om)						1,22
Vreće za dodatni komunalni otpad 80l – po kom.	(cijena sa PDV-om)						10,00
Vreće za dodatni komunalni otpad 120l – po kom.	(cijena sa PDV-om)						15,00
Glomazni otpad - 1 t (bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						813,01
Građevinski otpad - 1 t (bez prijevoza) do 6,5cm	(cijena sa PDV-om)						50,81
Građevinski otpad - 1 t (bez prijevoza) do 60 cm	(cijena sa PDV-om)						152,44
Građevinski otpad - 1 t (bez prijevoza) preko 60 cm	(cijena sa PDV-om)						254,07
Građ. otpad - 1 m ³ (bez prijevoza) Grad Pelog do 6,5cm	(cije. sa PDV-om)						50,81
Građ. otpad - 1 m ³ (bez prijevoza) Grad Pelog do 60 cm	(cije. sa PDV-om)						71,14
Građ. otpad - 1 m ³ (bez prijevoza) Grad Pelog od 60 cm	(cije. sa PDV-om)						101,63
Elektronički otpad - 1 kg (bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						0,00
Lampaši – 1 kg (bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						0,71
Plast. po vrstama/papir/metal–1 m ³ (čisto-bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						0,00
Plastika miješana -1 m ³ (čisto-bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						30,49
Plastika/papir/metal - 1 m ³ (prljavo-bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						81,30
Stiropor - 1 m ³ (čisto) u reciklažnom dvorištu	(cijena sa PDV-om)						45,73
Prijevoz otpada za pojed.sakupljanje do 10km	(cijena sa PDV-om)						142,28
Prijevoz kor.otpada za pojed.sakuplj. do 10km za 1m ³	(cijena sa PDV-om)						25,41
Prijevoz korisnog otpada za pojed.sakupljanje do 20km	(cijena sa PDV-om)						203,25
Prijevoz kontejnera/pres kontejnera do 16t do 20km	(cijena sa PDV-om)						609,76
Mjesečni najam posude 240l za skup. korisnog otpada	(cijena sa PDV-om)						20,33
Mjesečni najam posude 360l za skup. korisnog otpada	(cijena sa PDV-om)						30,49
Mjesečni najam posude 1,1m ³ za skup. korisnog otpada	(cijena sa PDV-om)						71,14
Mjesečni najam posude 5m ³ za skup. Korisnog otpada	(cijena sa PDV-om)						223,58
Mjesečni najam posude 7 m ³ za skup. korisnog otpada	(cijena sa PDV-om)						335,37
Traktor sa drobilicom, 2 radnika, – 1 sat	(cijena sa PDV-om)						350,00
Traktor sa drobilicom, 2 radnika – 1m ³ drobljeno	(cijena sa PDV-om)						175,00
Traktor sa drobilicom, 2 radnika–1m ³ ne drobljeno	(cijena sa PDV-om)						35,00
Biootpad kompostiranje (lišće,trava,granje drobljeno)							
1 kg (minimalno 100 kg bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						0,20
Biootpad kompostiranje (granje potrebno drobiti)							
1kg (minimalno 100 kg bez prijevoza)	(cijena sa PDV-om)						0,30
Kanta za biorazgradivi otpad P.O. 120 litara	(cijena sa PDV-om)						40,00
Kanta za biorazgradivi otpad P.O. 240 litara	(cijena sa PDV-om)						60,00
Kontejner za biorazgradivi otpad P.O. 1100 litara	(cijena sa PDV-om)						250,00
Kompost prosijani vreća (50litara)	(cijena sa PDV-om)						15,00
Kompost prosijani 1 m ³	(cijena sa PDV-om)						80,00
Vreće za korisni otpad 120 l	(cijena sa PDV-om)						5,00

Grupe djelatnosti:

Grupa	Opis djelatnosti
I	Crkve, samostani, socijalno-humanitarne ustanove, kulturne ustanove (muzeji, kina, kazališta), vrtići, škole, sportske ustanove i objekti, objekti i ustanove Općine, Grada, Županije i Republike, računovodstveni servisi, odvjetnici
II	Đački i studenski domovi, odmarališta, ljekarne, ambulante i bolnice
III	Proizvodni i uslužni obrti i poduzeća, cvjećarnice, limari, bravari, vulkanizeri, autolimari, trgovine tekstilom, trikotažom i konfekcijom
IV	Turistički objekti s raznovrsnim poslovima, pekare, prodavaonice namještaja i tehničke robe
V	Radnje i štandovi na javnim prometnim površinama (kiosci, frižideri, voćare i sl.), prodavaonice prehrambenih proizvoda i mješovite robe, samoposluge, diskonti, robne kuće i trgovački centri
VI	Hoteli, pansioni, ugostiteljske radnje, kafići, gostionice, pizzerie, restorani

3.6 Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Sveta Marija

Na području Općine Sveta Marija sustavno se gospodari otpadom već duži niz godina i postojeće stanje jedno je od ponajboljih u RH, što se može zaključiti iz nalaza državne revizije ali i iz analize postojećeg stanja te usporedbom sa zakonskim obavezama.

Osigurane su sve potrebne usluge, oprema, vozila i građevine propisane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, te se čeka početak rada regionalnog centra za gospodarenje otpadom Piškornica kuda će se voziti miješani komunalni otpad.

Zajedništvom 7 JLS donjeg Međimurja i komunalnog poduzeća PRE-KOM došlo se do današnjih rezultata, iskoristila su se bespovratna sredstva Fonda za zaštitu okoliša i nastaviti će se razvoj zajedničkog sustava gospodarenja otpadom donjeg Međimurja jer to ne stvara financijske obaveze za JLS donjeg Međimurja.

Korisnici usluga (onečišćivači) plaćaju primjerenu cijenu usluge gospodarenja otpadom no na cijenu usluge najviše utječu cijena odlaganja miješanog komunalnog otpada (jedna od najvećih u RH) cca. 40% cijene, veliki PDV-a što iznosi 20% cijene, a sve ostalo se obavlja za cca. 40% cijene usluge (plaće radnika, osiguranje, gorivo, zaštita na radu, investicije, otplate kredita ...).

3.7 Ostvarivanje ciljeva

Općine Sveta Marija već sada zadovoljava većinu ciljeva koje pred nju stavlja novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom i direktive EU.

U narednom periodu nastojati ćemo kroz suradnju Općine, korisnika i PRE-KOM-a ostvariti sljedeće potrebne ciljeve:

- povećati odvojeno sakupljanje otpada na kućnom pragu na min. 60% do 2020. godine
- dodatno smanjiti količine miješanog komunalnog otpada
- sakupljati i obraditi što više biorazgradivog otpada sa područja JLS
- povećati uključenost u sustav gospodarenja otpadom
- sprječavati odbacivanje otpada suprotno Zakonu
- evidentirati i ukloniti otpad odbačen suprotno Zakonu

Ispunjenjem navedenih ciljeva JLS izbjeći će plaćanje poticajne naknade za smanjenje komunalnog otpada (članak 29.) no također sačuvati okoliš (tlo, podzemne vode, zrak) za buduće naraštaje.

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA, ODLAGANJU I OBRADI MIJEŠANOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Od 2009. godine PRE-KOM vodi evidencije o sakupljenom otpadu na području Općine, no podatke za građevinski i animalni otpad ne postoje jer ovlaštene sakupljači to ne vode po JLS.

4.1 Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada

Vidljivo je da se količine miješanog komunalnog otpada ne smanjuju nogo variraju, pa čak i rastu što je znak da se mora ići sa dodatnim informiranjem domaćinstva koja ne odvajaju otpad, a drugi je znak da se na području Općine blago popravlja i gospodarska situacija jer poznato je da količine otpada rastu sa povećanjem gospodarske aktivnosti.

Sva sakupljeni otpad se dodatno sortira, balira i oporabljuje, dok se miješani komunalni otpad odlaže kod ovlaštenih tvrtki za određenu vrstu otpada.

U narednim godinama očekuje se povećanje sakupljanje biorazgradivog otpada kako iz domaćinstva tako i sa javnih i poslovnih površina na području Općine. Očekujemo i blagi rast odvojenog sakupljanja korisnog otpada.

Tablica 3. Vrste i količine proizvedenog otpada na području Općine Sveta Marija u razdoblju do 2009. do 2014. godine

Općina Sveta Marija	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Miješani komunalni otpad (t)	215,95	233,48	225,70	215,50	218,67	251,77
Glomazni otpad (t)	15,06	13,64	19,33	24,77	20,28	19,87
Biorazgradivi kom. otpad (t)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,98
Papir (t)	25,24	22,32	19,25	19,32	19,80	21,45
Plastika (t)	17,60	12,03	12,40	9,40	8,10	8,55
Metal (t)	3,97	3,85	4,79	10,38	6,86	11,33
Tetrapak (t)	2,86	3,61	2,50	2,95	3,50	2,85
Staklo (t)	0,00	8,70	7,10	5,45	6,18	7,41
Gume (t)	0,35	1,48	0,75	0,75	0,61	0,45
Lampioni (t)	4,03	4,36	5,24	4,58	5,15	4,06
Elektronički otpad (t)	1,11	1,38	1,57	1,84	0,61	1,32
Baterije (t)	0,07	0,05	0,02	0,09	0,03	0,005
Tekstil (t)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80

4.2 Obrada i odlaganje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada

Trenutno se miješani komunalni otpad odlaže bez obrade na odlagalište Piškornica, a početkom rada regionalnog centra Piškornica miješani komunalni otpad će se odvoziti u Piškornicu gdje će se prvo obraditi u MBO postrojenju, a ostadni dio će se odlagati.

Biorazgradivi otpad obrađuje se u kompostani u Prelogu, a obrađeni i ispitan kompost vraća se korisnicima putem kupona.

4.3 Ostvarivanje ciljeva

Kako je na području Grada uspostavljen cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na kućnom pragu u narednom periodu potrebno se prvenstveno posvetiti dodatnom povećanju uključenosti u sustav gospodarenja otpadom, te dodatnom odvajanju korisnog i biorazgradivog otpada.

Grada Preloga već sada zadovoljava većinu ciljeva koje pred nju stavlja novi Zakon o održivom gospodarenju otpadom i direktive EU.

U narednom periodu nastojati ćemo kroz suradnju Grada, korisnika i PRE-KOM-a ostvariti sljedeće potrebne ciljeve:

- povećati odvojeno sakupljanje otpada na kućnom pragu na min. 60% do 2020. godine
- dodatno smanjiti količine miješanog komunalnog otpada na 50kg po stanovniku godišnje
- sakupljati i obraditi što više biorazgradivog otpada sa područja JLS
- povećati uključenost u sustav gospodarenja otpadom
- sprječavati odbacivanje otpada suprotno Zakonu
- evidentirati i ukloniti otpad odbačen suprotno Zakonu

5. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPRREMI I KOMUNALNIM VOZILIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

5.2.1 Reciklažno dvorište, skladište korisnog otpada, sortirnica i garaže za komunalna i ostala vozila

GKP PRE-KOM d.o.o. posjeduje na lokaciji Gospodarska zona Sjever Prelog, Hrupine 8 reciklažno dvorište, skladište korisnog otpada, sortirnicu i garaže za komunalna i ostala vozila.

U sklopu reciklažnog dvorišta prihvaća se i obrađuje korisni otpad sa područja donjeg Međimurja, te se primaju i osobno dostavljene veće količine korisnog otpada, koji se dodatno sortira i balira te predaje na danju uporabu za to ovlaštenim i stručnim tvrtkama

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Glavna uloga reciklažnog dvorišta je prihvati i privremeno skladištenje otpada. Obavezno je osigurati odvojeno sakupljanje papira, kartona, stakla, plastike, metala, biorazgradivog otpada te problematičnog otpada (baterije, akumulatori, kiseline, lužine, citostatici, pesticidi, odjeća, tekstil, glomazni otpad,...) sve navedeno moguće je skladištiti u sklopu reciklažnog dvorišta.

Sl. 12. Tabla reciklažnog dvorišta

Sl. 13. Ulaz u reciklažno dvorište

Sl. 14. Garaže u reciklažnom dvorištu

Sl. 15. Sortirnica korisnog otpada

Sl. 16. Boks za tvrdu plastiku

Sl. 17. Boks za otpadne gume

Sl. 18. Skladište obrađenog korisnog otpada

Sl. 19. Kontejneri za glomazni i elektronički otpad

5.2.2 Kompostana Prelog

Za potrebe gospodarenja otpadom donjeg Međimurja izgrađena je kompostana u Prelogu kapaciteta od 1500 tona izlaznog komposta godišnje. Kompostana je u vlasništvu Grada Preloga a izgrađena je uz podršku Fonda za zaštitu okoliša.

GKP PRE-KOM d.o.o. sukladno ugovoru o upravljanju kompostanom upravlja njome na rok od 30 godina.

U kompostani se prima i obrađuje biorazgradivi otpad sa područja donjeg Međimurja, a kako je to trenutno jedina kompostana u Županiji Međimurskoj prima se i biorazgradivi otpada sa ostalog područja Županije.

Sl. 20. Kompostana Prelog

5.2.3 Oprema za gospodarenje otpadom

Za potrebe gospodarenja otpadom donjeg Međimurja GKP PRE-KOM d.o.o. posjeduje sve potrebne posude kontejnere, te posude za posebne kategorije otpada u reciklažnom dvorištu.

- cca 6500 crnih kanti za miješani komunalni otpad zapremine 120 l
- cca 200 crnih kanti za miješani komunalni otpad zapremine 240l
- cca 100 crnih kanti za miješani komunalni otpad zapremine 360l
- cca 6000 smeđih kanti za biorazgradivi komunalni otpad zapremine 120 l
- cca 20 smeđih kontejnera za biorazgradivi komunalni otpad zapremine 1100 l
- cca 15 kom kontejnera za baterije
- cca 100 crnih kontejnera za miješani komunalni otpad zapremine 1100 l
- cca 20 kontejnera za miješani komunalni otpad zapremine 5-7 m³
- kontejner za elektronički otpad u RD
- 2 kontejnera za ambalažno staklo u RD
- 2 kontejnera za tekstil, obuću i odjeću u RD
- kontejner za masti i ulja u RD
- 5 tablet računala sa aplikacijom za evidentiranje odvoza prema volumenu
- 400 plavih kanti za papir i tetrapak zapremine 120 l
- 400 žutih kanti za plastiku zapremine 120 l
- 20 plavih kontejnera za papir i tetrapak zapremine 1100l
- 20 žutih kontejnera za papir i tetrapak zapremine 1100l

5.2.4 Komunalna i ostala vozila GKP PRE-KOM d.o.o.

Okosnicu voznog parka za sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada čine komunalna vozila, traktori sa prikolicama, rovokopač, te kombi vozila.

Trenutno PRE-KOM raspolaže sa četiri komunalna vozila, četiri traktora, dvije prikolice za traktore, jednim rovokopačem i tri kombi vozila.

Sl. 21. Komunalno vozilo Iveco/Haller

Sl. 22. Komunalno vozilo Man/Haller

Sl. 23. Komunalno vozilo Man/Haller

Sl. 24. Mobilno reciklažno vozilo

5.2.4 Planirane nove građevine i oprema za gospodarenje otpadom

Sustav gospodarenja otpadom donjeg Međimurja najvećim djelom je zaokružen, u narednom razdoblju želimo završiti natkriveno skladište za balirani otpad, te izgraditi mali plato i nadstrešnicu za obradu glomaznog otpada.

U narednom periodu PRE-KOM će prema mogućnostima nabavljati ćemo potrebnu opremu kao sijačicu komposta, i sl., te nastaviti sa modernizacijom komunalnih i ostalih vozila potrebnih za gospodarenje otpadom. Jedan od prioriteta u narednom razdoblju je i nabava dodatnih količina žutih i plavih kanti za sakupljanje korisnog otpada na kućnom pragu. Navedena komunalna oprema i vozila nastojati će se nabaviti uz potporu Fonda za zaštitu okoliša.

Sl. 25. Izgradnja natkrivenog skladišta za balirani korisni otpad

6. POVRŠINE ONEČIŠĆENE OTPADOM

Na području Općine dva su odlagališta komunalnog otpada: „Parag“ u naselju Donji Mihaljevec i „Segetec“ u naselju Sveta Marija. Oba odlagališta su zatvorena 2008. godine, ali nisu sanirana. Općinsko vijeće Općine Sveta Marija odlučilo je na 13. sjednici Općinskog vijeća koja je održana 14.10.2014. godine da se sanacija oba odlagališta komunalnog otpada, organizira i provede u okviru pripreme i provedbe projekta izgradnje Regionalnog centra za gospodarenje otpadom „Piškornica“ i da se izvede korištenjem sredstava EU fondova.

Odlagalište Parag Donji Mihaljevec

Sl. 26. Odlagalište Parag 2008.

Sl. 27. Odlagalište Parag 2015.

Odlagalište Sigetec Sveta Marija

Sl. 28. Odlagalište Sigetec 2008.

Sl. 29. Odlagalište Sigetec 2015.

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

7.1. Mjere za izbjegavanje i smanjivanje otpada

Glavni prioritet cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je izbjegavanje, smanjivanje i sprječavanje nastanka otpada. Treba se povoditi za rečenicom : Najbolji otpad je onaj, koji uopće ne nastane.“ Otpad koji se izbjegne ne šteti čovjekovom zdravlju, okolišu i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište „povoljnih“ vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača smanjuju se količine i štetnost otpada koji se mora obraditi i/ili odložiti.

Preventivne mjere koje treba provoditi su:

- poštivanjem svih zakonskih zahtjeve prema okolišu
- poticati korištenje ekološki prihvatljivih proizvoda
- poticati razvoj ekološko prihvatljive proizvodnje

Sve zakonske zahtjeve treba provoditi dobrovoljno ili temeljem regulative između proizvođača i lokalne samouprave. U slučaju nepoštivanja zakonskih zahtjeva i ostalih dogovora lokalna samouprava pokrenuti će aktivnosti za poštivanje zakonskih zahtjeva.

7.2. Izbjegavanje otpada u proizvodnji

- razvoj tehnologija koje ne stvaraju otpad
- vraćanje otpada u vlastitu proizvodnju
- upućivanje otpada na recikliranje i korištenje otpada u drugim proizvodnim procesima
- proizvodnja robe koja nakon upotrebe stvara manje otpada kojeg treba obraditi pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada
- na tržište plasirati proizvod u najnužnijoj ambalaži
- izbjegavati pakirati proizvode u ambalažu za jednokratnu upotrebu koja se nakon toga odbacuje kao otpad
- poticanjem proizvođača da se koriste materijali koji se mogu reciklirati
- uvođenjem proizvoda od recikliranih materijala ili većeg udjela istih
- poticanjem ponovnog korištenja građevinskog otpada

7.3 Ponašanje potrošača

- izbjegavanje kupovine proizvoda u ambalaži koja se ne može reciklirati
- izbjegavanje kupovine proizvoda u jednokratnoj ambalaži odnosno preferirati proizvode u povratnoj ambalaži
- smanjiti korištenje jednokratnih plastičnih vrećica i slične ambalaže
- „zero waste“ strategija – stvaranje uvjeta u kojima sve što proizvodimo ima minimalni učinak na okoliš i društvo u kojem živimo, stimulacija proizvodnje takvih proizvoda koji su dugovječni, a na kraju njihove upotrebe mogu biti popravljivi, ponovno korišteni, reciklirani, kompostirani

7.4 Tržište

- razvijanjem tržišta i metoda obrade selektiranog otpada
- poticanje cikularne ekonomije – otpad jedne industrije koristi se kao sirovina za drugu

7.5 Mjere za selektivno sakupljanje otpadom

Zakon o održivom gospodarenju otpadom postavljeni su zakonski zahtjevi za odvojenim sakupljanjem otpada, a pravilnicima je regulirano zbrinjavanje:

- ambalaže i ambalažnog otpada
- otpadnih guma
- otpadnih električnih i elektroničkih uređaja i opreme
- otpadnih ulja
- otpadnih vozila
- građevinskog otpada
- otpadnih baterija i akumulatora koji sadrže opasne tvari
- infektivnog otpada iz zdravstvenih ustanova

Na području Općine jednom mjesečno sakuplja se papir, plastika, metal, tetrapak, staklo. Kroz sakupljanje i razvrstavanje glomaznog otpada sakupljaju se gume, plastika, te biorazgradivi otpad. Baterije sakupljaju se pomoću posebnih malih kontejnera. A na grobljima odvojeno se sakuplja biorazgradivi otpad i lampaši.

Sustavnim praćenjem uvoditi će se i nove mogućnosti odvojenog sakupljanja otpada. PRE-KOM će omogućiti domaćinstvima besplatno odlaganje čistih frakcija korisnog otpada. Veće količine korisnog otpada moći će se predavati u reciklažno dvorište PRE-KOM-a u Gospodarskoj zoni sjever Prelog.

7.6 Edukacija i informiranje o postupanju sa otpadom

Svaka čovjekova aktivnost rezultira stvaranjem neke vrste otpada, a nesvjesno i neodgovorno odlaganje u prirodu narušava okoliš i samo okruženje u kojem živimo. Preduvjet uspješnosti zaštite okoliša i prirode u kojoj živimo svakako je obveza provođenja odredaba Zakona o održivom gospodarenju i njegovih pod zakonskih akata. Prioritet u gospodarenju otpada je izbjegavanje nastanka otpada i smanjivanje količina otpada, a veliku ulogu u tome igra edukacija i informiranje javnosti. Provođenje različitih aktivnosti, programa i akcija čišćenja izuzetno je značajan aspekt u provođenju politike gospodarenja otpadom i podizanja svijesti stanovništva o važnosti očuvanja prirode i okoliša u kojem živimo a dugoročno unaprjeđenje kvalitete življenja.

U segmentu edukacije svake godine se od strane GKP PRE-KOM-a provodi edukacija (**NE DVOJI NEGO SMEČE ODVOJI**) po osnovnim školama (4 razredi) i predškolskim grupama u dječjim vrtićima. Edukacijom je obuhvaćena Općina Sveta Marija i Općine gdje GKP PRE-KOM sakuplja otpad. Svake godine školovanjem se obuhvaća preko 500 djece.

Starija populacija se educira dijeljenjem edukativnih letaka, te radijskim reklamama edukativnog karaktera. Županijski edukativni letak izrađen je od strane komunalnih poduzeća (PRE-KOM, ČAKOM, MURS-EKOM) i nevladine zaštitarske udruge NOBILIS.

Svake godine u suradnji sa Općinom i udrugama organiziraju se akcije čišćenja šumaraka, potoka, naselja na Dan planete Zemlje.

Edukacijom nastojimo upoznati stanovništvo o potrebama i razlozima selektivnog sakupljanja otpada (bio otpad, papir, plastika, metal, staklo, tetrapak, gume, baterije, lampaši i sl.), te načinima i terminima sakupljanja korisnog otpada.

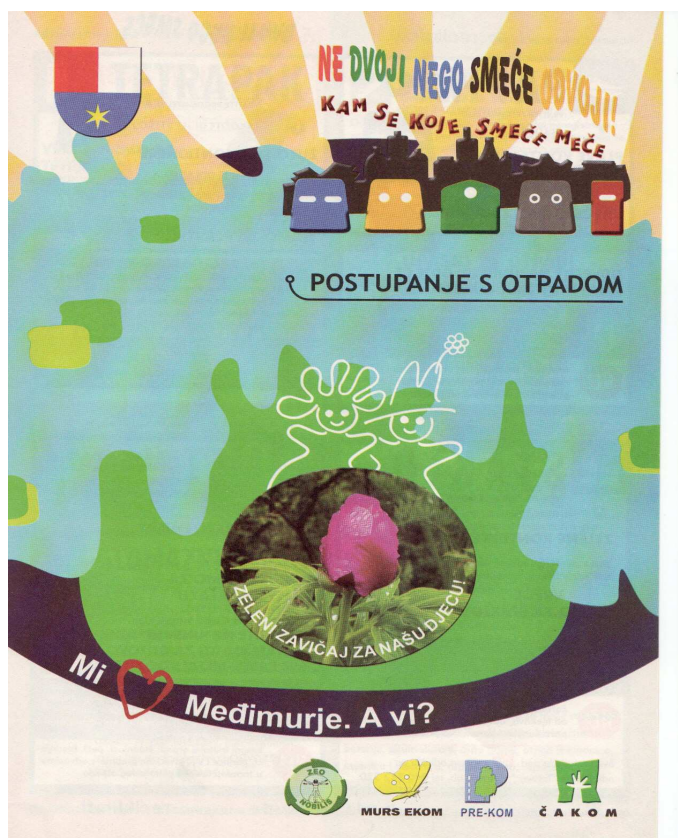

Sl. 30. Edukacija Nobilis

Sl. 31. Edukacija PRE-KOM

Informiranjem naših korisnika putem medija, letaka i web stranica GKP PRE-KOM-a, nastojimo korisnike dodatno potaknuti na uključenje u organizirano sakupljanje otpada a time i odvojeno sakupljanje korisnog otpada.

Sl. 32. Odvajanje otpada

Sl. 33. Biorazgradivi otpad

8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM , OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

U gospodarenju otpadom nije potrebno uvoditi nove mjere ili usluge u sustavu gospodarenja otpadom.

Posebne kategorije otpada (opasni otpad) iz domaćinstva može se odvojeno predati u reciklažnom dvorištu PRE-KOM-a u Prelogu.

U narednom periodu treba pojačati mjere na odvojenom prikupljanju otpada kroz nagrađivanje korisnika koji odvajaju otpad, odnosno dodatno promovirati Zakonsku mjeru „onečišćivač plaća“. Za provođenje ovih mjera uvedena je tablet aplikacija evidentiranja odvoza prema volumenu predanog otpada

Animalni otpad može se predati u Veterinarskoj stanici u Prelogu, a građevinski otpad može se predati u tvrtki Pavlic-Asfalt-Beton u Goričanu.

9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Svako domaćinstvo na području Općine Sveta Marija koje je uključeno u sustav sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada ima posudu za miješani komunalni otpad.

Miješani komunalni otpad se po domaćinstvima sakuplja svakih 14 dana u posudama zapremine 120 l. ili većim, pravne osobe mogu odabrati za miješani komunalni otpad i veće posude te otpad odvoziti po pozivu.

Nije potrebno uvoditi nikakve dodatne mjere za sakupljanje miješanog komunalnog otpada, već poticati korisnike da odvojenim sakupljanjem otpada smanje količine miješanog komunalnog otpada.

Svako domaćinstvo na području Općine Sveta Marija koje je uključeno u sustav sakupljanja, odvoza, obrade biorazgradivog komunalnog otpada ima posudu za biorazgradivi komunalni otpad. Biorazgradivi komunalni otpad se po domaćinstvima sakuplja svakih 14 dana u posudama zapremine 120 l. ili većima. Domaćinstva se mogu odlučiti za kompostiranje svojeg biorazgradivog otpada sukladno člancima 44. i 9. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Sve pravne osobe kao i sama Općina moraju zbrinjavati biorazgradivi otpad sa javnih i drugih poslovnih površina sukladno Zakonskoj regulativi, odnosno kompostiranjem u kompostani u Prelogu ili na drugi Zakonom propisan način.

Nije potrebno uvoditi nikakve dodatne mjere za sakupljanje biorazgradivog komunalnog otpada.

Cijena usluge gospodarenja otpadom najviše ovisi o trošku odlaganja miješanog komunalnog otpada i PDV-a, a to znači da smanjenjem ili povećanjem količina miješanog komunalnog otpada cijena usluge se može mijenjati, a uz to još uvijek se ne zna cijena preuzimanja miješanog komunalnog otpada u regionalnom centru Piškornica.

10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Odvojeno sakupljanje otpada po domaćinstvima provodi se pod nazivom „**NE DVOJI NEGO SMEĆE ODVOJI**!“. Odvojenim sakupljanjem obuhvaćeno je sakupljanje papira, plastike, metalne ambalaže, tetrapaka i stakla. Svrha odvojenog sakupljanja otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Korisni otpad sakuplja se jednom mjesečno, a za sakupljenu vreću ostavlja se zamjenska vreća. Kapacitet vreća za papir, tetrapak i plastiku je 120 litara, dok je za metalnu ambalažu i staklo 80 litara.

Korisni otpad za pravne osobe u vrećama sakuplja se kao za domaćinstva, dok veći korisnici imaju kontejnere koji se prazne po pozivu.

Nije potrebno uvoditi nikakve dodatne mjere za sakupljanje korisnog otpada, već potaknuti korisnike da odvoje korisni otpad kroz popuste za domaćinstva koja odvajaju takav otpad.

Glomazni otpad se na području Općine Sveta Marija sakuplja jednom mjesečno, prema unaprijed određenim terminima koji se mogu pronaći na kalendaru odvoz otpada, uz prethodnu telefonsku narudžbu. Glomazni otpad treba biti pripremljen u dvorištu jer prema novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom zabranjuje se krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini. Uz klasični glomazni otpad moguće je predati tekstili ili granje, lišće ili travu u ugovorenim količinama.

Nije potrebno uvoditi nikakve dodatne mjere za sakupljanje glomaznog otpada.

11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

U svrhu usklađenja sa novim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i zaokruživanja sustava gospodarenja otpadom donjeg Međimurja, uz pomoć Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Grada Preloga i GKP PRE-KOM d.o.o. u tijeku je projekt izgradnje veće i brže sortirnice korisnog otpada.

U svibnju 2015.godine krenula je izgradnja nove, veće sortirnice korisnog otpada. Kako na području donjeg Međimurja količina sakupljenog korisnog otpada raste iz godine u godinu postojeća sortirnica postaje premala za postojeće kapacitete.

12. ORGANIZACIJSKE ASPEKTE, IZVORI I VISINU FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Općina Sveta Marija u sklopu Jedinog upravnog odjela ima Pročelnika i Komunalno – poljoprivrednog redara koji su zaduženi za poslove gospodarenja otpadom i suradnju sa davateljem usluga PRE-Kom-om. Davatelj usluga PRE-KOM koji je u suvlasništvu Općine organizira sustav gospodarenja otpadom, osim dijela o nepropisno odbačenog otpada što rješava komunalni redar.

Općina Sveta Marija u svom proračunu osigurava sredstva za nepravilno odbačen otpad i nadzor terena, dok davatelj usluge osigurava ostala sredstva kroz naplatu usluge gospodarenja otpadom. Općina i davatelj usluga nastoje iskoristiti i bespovratna sredstva prvenstveno Fonda za zaštitu okoliša.

13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Nositelji provedbi Plana gospodarenja otpadom su uz zakonodavca Hrvatski sabor i Vladu RH sa pripadajućim Ministarstvom, Fondom za zaštitu okoliša te JLS i Davatelji usluga.

Općina Sveta Marija i davatelj usluga PRE-KOM će u zakonskim rokovima provoditi zakonom predviđene promjene.

14. ZAKLJUČAK

Sustav gospodarenja otpada na području Općine Sveta Marija ali i na području svih donje Međimurskih Općina je i više nego uspješan. Godinama se gradi održiv način gospodarenja otpadom uz suradnju sedam JLS i stanovnika ove Općine i stalno se teži poboljšanju postojećeg sustava. Građanima su sve usluge dostupne na kućnom pragu, u skladu sa Zakonom. U svrhu izgradnje racionalnog i ekonomski provedivog sustava zbrinjavanja miješanog, biorazgradivog, korisnog i glomaznog otpada kao i neopasnog proizvodnog otpada na održiv i ekološki prihvatljiv način poticat će se daljnja suradnja Općine Sveta Marija sa ostalim JLS Donjeg Međimurja i Županije Međimurske.

Općina Sveta Marija svjesna je svoje odgovornosti za sustav gospodarenja otpadom, te je osigurala sve uvjete i mjere sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

Osnove ovog plana gospodarenja otpadom Općine Sveta Marija su:

- sav miješani komunalni otpad odvozi se na uređena odlagalište Piškornica
- sav biorazgradivi komunalni otpad odvozi se u kompostanu u Prelogu
- sav korisni otpad dodatno se obrađuje se u reciklažnom dvorištu i sortirnici u Prelogu
- osiguranje potrebnih građevina za gospodarenje otpadom na području donjeg Međimurja
- uvođenje i poticanje primarne reciklažu u domaćinstvima
- vođenje evidencija o vrstama i količinama otpada
- edukacija i informiranje korisnika i djece
- praćenje novih tehnologija i njihove prihvatljivosti
- suradnja komunalnih poduzeća sa područja Županije
- suradnja jedinica lokalne samouprave sa područja Županije
- praćenje svih sadržaja unutar sustava gospodarenja otpadom

KLASA: 351-01/15-01/03
URBROJ: 2109/24-15-1
Sveta Marija, 21.12.2015.